tott, felsőbb engedélylyel f. évi aug. hó 24-ik napja tüzetett ki, a mikor is a kihuzott nyerő számok alólirt hivatalhoz is megküldetvén — bárki által megtekinthetők lesznek. Debreczen város kapitányi hivatala.

Terményüzleti jelentés.

— Eredeti tudósitás. —

Budapest, junius 22-én.

A mult héten a terményüzlet hangulata valamivel megjavult kiválóan finom buzára, mert a fajtában a kinálat csekély volt ezért 10—15 krral jobb árak lettek fizetve, közép és alárendelt buzák ára egészen változatlanok maradtak. Őszibuza frt. 9.90—95 káposztarepcze pr. august—szeptember frt 12.60—70, bánáti repcze frt. 12.30—40. Repczében alig van üzlet. —

A mai itteni elérhető árak következők voltának:

Tiszavidéki piros buza 76 ko. frt. 9.40—60, 77 ko. 9.75—95, 78 ko. frt. 10.10—35, 79/80 ko. 10.40—60, Pestvidéki szép buza 75 ko. frt. 9.10—20, 77 ko. 9.30—45, 78 ko. frt. 9.50—65, 78/79 ko. frt. 9.80—10. Bánáti szép buza 75 ko. frt. 8.50—70, 76 ko. frt. 9.—9.15, 77 ko. frt. 9.25—40, 78/79 ko. frt. 9.60—90. Rozs frt. 5.90—6.20. Zab frt. 5.30—80. Kukoricza olcsóbb frt. 4.90—5.10. Takarmányi árpa frt. 5.—5.40, maláta árpa, 5.75—6.50.

Liszt: Lisztüzletben a hangulat lanyha, mert a külföldi rendelmények hiányzanak, ennek folytán a malmok áraikat lejebb szálliták. Korpafajok megmaradtak.

— Az „Európa" kávéház kerthelyiségében ... este Oláh Józsi zenekara fog müködni, mi... (h)ivatik a t. közönség figyelme.

— Beküldetett. Dr. Faber C. M. cs. k. szab. Puritás-szájszappana az egyedüli czélszerü fogtisztitó szer, mely 20 év óta legjobb hirnévnek örvend; dijazást nyert Londonban 1862-ben, Párisban 1878-ban, kapható nagyban az alantirt czégnél, és kicsinyben minden gyógyszertár és illatszer kereskedésben bel- és külföldön. F. Griensteindl, Bécs I. Sonnenfelsgasse 7. (146.)

Felelős szerkesztő: Péter Gábor.
Főmunkatárs: Grünvald József.

A magas aristocrátia és a t. cz. közönségnek ajánlom 1850. évben alapitott

butor és diszitményi telepzemet.

Bécs és Páris

összeköttetésben lévén első gyáraival, mindig azon kellemes helyzetben vagyok, tökéletes butorzatot a legolcsóbb áron és legujabb minta szerint idom- és izlésteljesen előállitani.

Rajzok és fényképekkel kivánatra ingyen szolgálok.

Budapesten, Ferencz-József-tér 4 sz.

Bamberger Frigyes, kártpios és diszitő.

(173.)

...szközöltetnek

...üzletembe egyszersmind
...is rendeztem be olyanformán, — hogy az e czélra megnyert
férfi divat és fehérnemü raktárt
KOLLAORITS JÓZSEF és FIAI
„Ypsilantihoz" czimzett budapesti nagyhirü czégtől bizományban tartott s alább jelölt árukat gyári áron fogom a t. közönségnek ajánlani.
Kaphatók ez üzletben a legujabb szabásu fehér chiffon; szines franczia cretton és angol oxford ingek, rumburgi és creas vászon vagy angol croaise lábravalók minden szabásban; fehér és szines szélü vászon és batiszt zsebkendők, fehér és szines félharisnyák minden nagyságban gallérok és kézelők, ing és kézelő gombok, legujabb és divatos nyakkendők, izzadtságot felszivó mellények, végül keztyük és más itt fel nem sorolható férfi divat czikkek és kényelmi tárgyak stb.
Lévén a nagyérdemü közönségnek alázatos szolgája
Szedlák József, férfi-szabó.
...csomagolási dij nem számittatik.

Vidéki meg...

Iroda és raktár: Zrinyi u. i. s.

...iszai Dániel örökösei könyvnyomdájában.

1879. XI. évfolyam. 123. szám. Szerda, junius 25.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt" közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve
Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „
Előfizetési-pénz s minden közlemény: fő-piacz, VECSEY-ház, földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSATHY KÁROLY könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. Egyébütt a postahivatalok utján.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyszintén kéziratok nem adatnak vissza.

Debreczen, jun. 25.

(f.) Vasárnap délelőtt népes volt a presbiteriális gyülés. Előzetes conferenciázás, és ismételt előzetes felhivások következtében megjelentek a presbiter urak, általában mind olyanok, kik külenben az egyházgyülés termébe nem szoktak soha megjelenni, ha csak a szabadelvü párt ott tartott gyakori conferentiáján nem.

Teremtő isten, hogy érdeklődik egyszerre az ember a közügyek iránt, ha észreveszi, hogy már el akarnak róla feledkezni, és a szekérrudat kifelé akarják forditani. De nem; mi azt egyátalában nem hisszük, sőt fel sem tételezzük, hogy ezen jó urak csak azért érdeklődnének, mert hiszen az a presbiter, ki mint ilyen soha, vagy nagyon ritkán nyitotta be a gyülésterem ajtaját nem hisszük, hogy — mellékes czél nélkül — olyan nagyon vágynék a presbiterségre; hanem ennek más mélyebb okának kell lenni.

Nem hihetjük mi azt el, hogy emberek, kik az egyház ügyeiben, ha bár kötelességük lett volna is — soha részt nem vettek, most 300 szavazattal 1600 ellenében minden áron meg akarnának maradni, csak azért, hogy minden kötelesség teljesitése nélkül a presbiteri czimet használhassák. Itt ennél mélyebb oknak kell lenni. A gazda felülről mozog a protestáns autonomiát megsemmisitéssel fenyegető törvényjavaslattal, itt nálunk a személyimádó — nem mondjuk hogy szolga — csapat igyekszik a talajt egyengetni, és meg akarja a tért mindenáron tartani, hogy Tisza Kálmán egyeduralmi vágyának utjából még a legkisebb akadály is elhárittassék.

Mi lenne a protestáns egyház és iskolák autonomiájából, ha a protestáns hivek nagyobb része is ekképen gondolkoznék, hála istennek még — legalább e tekintetben — nem sokan csaptak fel Tisza Kálmánnak, s szeretjük hinni, hogy még a mostani presbiteriumnak is nagyobb része undorodva fordul el a Tisza Kálmán-féle merényletektől, és nem fogja elősegiteni nálunk a kisebbség által teremtett egyházi botrányok száma szaporitását.

A legközelebbi egyházigyülésen Nagy Ferencz árvaszéki ülnök és presbiter azon inditványa, hogy az összes szavazatok adassanak vissza összeszámolás végett azon utczai bizottságoknak, melyek utasitásuk mellőzésével kötelességük teljesitését elmulasztották, elvettetett, s elfogadtatott a Fráter Imréé, mely szerint a szavazati ivek a központi bizottságnak adatván ki, ezek terjeszszenek be véleményes jelentést.

Jól tudjuk, hogy a Tiszaimádók nézete hova vág, mi a protestáns egyházak és iskolák önkormányzati jogát a hatalom ellen is utolsó emberig védelmezzük; s csak azért hogy Tisza Kálmán terveinek ut egyengettessék, saját jogainktól bizony nem fogunk visszalépni.

Na még aztán az olyan presbitereket, kik 300 szavazattal — melyből az ő saját magunk által adott szavazat 150, a másik 150 pedig tanároké és hivatalnokoké, kik bizony mentől kevesebb részt vesznek a teherben — akarnának megmaradni 1600 szavazat ellen, kivéve a kiveendőket, csak nem tarthatjuk megbizhatóknak, kivált most mikor épen Tisza Kálmán, az ő bálványuk fenyegeti a protestáns egyházakat és iskolákat.

A centralisátió eszméje Tisza Kálmán uralkodása óta kezd gyökeret verni, s ugy látszik azt az egyházba is szeretnék átültetni; hát jó is az, hasznos is sok embernek.

Milyen szépen venné ki magát, ha a miniszter nevezné ki a püspököt, a püspök a papokat, a papok a presbitereket, a nép meg ezt mind szépen nézné és viselné a terheket.

Hanem hát ez még most másképen van, a protestáns egyházakat és iskolákat közvetve a hivek egyeteme kormányozza, és igy van az jól, ki terheket visel, annak jogának is kell lenni, ha muszka baromnak nem akarják őket aljasitani. A hivek egyeteme szavazásával foly be a kormányzásba, tehát a szavazás többségének döntőnek kell lenni.

Persze a centralisátió, az egyeduralom hiveinek ez nem tetszhetik, de hát arról meg mi nem tehetünk, mi nem akarjuk és nem fogjuk az egyeduralom vas karjaiba dobni egyházunk és iskoláink önkormányzati jogát.

Arra, hogy az ember maga felett itéletet mondjon, bizonyos felemelkedettség kivántatik, meglátjuk, hogy a központi bizottságban ebből mennyi és mily mérvben van meg.

— **IV. Napoleon.** Alig van valahol a megölt Napoleon herczeg feletti gyásznak oly hoszszas és fájdalmas viszhangja, mint Angolországban és az angol sajtóban, a mely hü szószólója azon mély érzelemnek, melynek mindenesetre inkább van személyi mint politikai jellege. Kétszeresen szomoru — mondja a „Poll Mall Gazette" — az angoloknak ama tudat, hogy a herczeg a mi ügyünknek szentelte életét, és borzasztó a hir, melyet a tudósitások részletei világosan bizonyitanak, hogy az affairban meggondolatlanság és meglepetés nagy szerepet jásszták. A „Standard" igy szól:

„A császári herczeg elérte azt, a mit nagybátyja Waterloo-nál, és atyja Sedánnal elérni képesek nem voltak. Halálának e neme által a családnak ujjabb hirnevet szerzett. Élete szeplőtlen, halála lovagias. A francziák, kik habár gyakran igazságtalanul idegen érdekek iránt nem tudnak soha a vitézség varázsának ellenállani, sorsának ily megindító kimenetele által nem csupán maga a herczeg iránt, hanem családjának kevésbé hibáztatható tagjai iránt is szelidebb hangulattal fognak viseltetni. Ritkán tudott egy ifju jobb taktikával megfelelni állásának, mint ő. — A botránynak, vagy árulásnak egy halvány foltja sem szennyezte be nevét. — Ő a dicsőség és szerencsétlenség gyermeke volt, és e kettős atyafiságról soha nem látszott megfeledkezni. Születésétől kezdve birt mar az ösztönnel, hogy a boldogtalanságba beleélje magát. Ajkairól egy hang sem jött soha, mely kifakadás lett volna a balsors ellen, annálkevésbbé ejtett valaha egy keserü szót azok ellenében, kik balsorsát előidézték, mint azok ellen sem, kik a felett kárörvendeztek. Mint minden jó természetü ember, hozzá fogott ahoz, a mi legközelebb kinálkozott számára, s annak szentelte minden erejét, A mi ügyünknek adta oda magát, és abban tünt le. Rajtunk a sor, hogy neki méltó emléket emeljünk, s hogy nevét hálás és tiszteletteljes emlékezetben megtartsuk." —

Politikai hirek.

— **A protestáns körökben** — mint a „Rozsnyói Hiradó" (Rozsnyó a tiszai ág. ev. superintendentia székhelye) irja — nagymérvü mozgalom van keletkezésben a vallásügyi miniszter azon akaratával szemben, hogy az állam a protestánsok egyházi ügyei fölötti főfelügyeletet a saját kezébe vegye. A protestánsok azt mondják, hogy e féltett jogukról, mely már annyiszor volt megmentője a magyar nemzetiségnek is, csak az esetben mondanának le, ha M a g y a r o r s z á g n a k f ü g g e t l e n k o r m á n y a l e n n e; de a jelen viszonyok n e m k e d v e z ő k arra, hogy e fontos jogot elejtsék, mert valószinünek tartják, hogy az a jövőben is erős vára lehet a nemzetiségnek is, a mit ha most önmaguk feladnának, a protestánsok egyházi szabadságain és azon hazafias törekvésükön, melylyel a magyar nemzetiséget a multban egyházi ügyeikkel összeköttetésbe hozni tudták, helyrehozhatatlan rés üttethetnék. Azért most ép ugy fognak ragaszkodni jogukhoz, mint 1859-ben tették a Thun-féle patenssel szemben.

— **Dr. Polit** képviselő a prágai „Politik" szerint Ujvidéken zárt ajtók mögött muszka ügynökökkel konferál. Az itt hozott határozatok után dr. Szubotics elutazott Bécsbe is bizonyos körökkel érintkezni a megbeszélt ügyekben.

— **Francziaországból.** A köztársasági lapok szerint a bonapartisták pártja f ö l o s z l i k. Más hir szerint Napoleon Jeromos u j r a s z e r v e z i a p á r t o t, és pedig social-demokrata alapon. A herczeg egyelőre hallgatag szerepet visz. Mint hirlik, Eugenia császárnő a spanyolországi burgoszi karmelita-kolostorba vonul.

József főherczeg Székes-Fehérvárott.

— jun. 23.

József főherczeg megérkezésének hire szép közönséget vonzott ma a kiállitásba.

Körutját a képtárnál kezdte meg, hol Mészöly kalauzolta. Egy tájképnél Zichy megállitotta s megmagyarázta, hogy azt b. Hirsch (Párisból) a szegediek javára főlajánlta és 1000 frtért kisoroltatja.

„Apropos Szeged, mondá a főherczeg, tudják, hogy most a Belga hadseregben indult meg a legujabb mozgalom a szegediek segélyezése érdekében. A hugom (a Belga királyné) kért tőlem képeket a hajdani és az árvizes Szegedről, de a régi Szegedről egész Pesten nem tudtam képeket kapni."

Erre Zichy az „Egyetértés" tudósitóját, mint szegedit mutatta be, ki készséggel fölajánlta a régi Szeged tájképét.

„Köszönöttel fogadom, mondá a főherczeg, de ne azokat küldje, melyek a „Vasárnapi Ujságban voltak, mert ezt a lapot járatom s a benne közölt képeket már elküldtem."

A nemzeti muzeum képtáránál Czobor Béla dr. magyarázgatott. Az érmeknél azt mondá: „Alcsuthon megint szereztem egy pár régi érmet, majd elküldöm nemsokára a nemzeti muzeum számára."

Az aranymüves csoportban Zichy igen meleg ajánlattal mutatta be Spitzer Miksa budapesti aranymüvest, kinek ezen csoport rendezése körül kiváló érdemei vannak. A főherczeg tüzetesen vizsgálgatta a kiállitott czikket és midőn figyelmessé tették, hogy Spitzer fülbevalókból föliratot készitett: „Éljen József főherczeg védőnk!" köszöntve hajtotta meg magát és Spitzertől árjegyzéket kért.

A posztóiparnál a gácsi posztógyár előtt Zichy kérdé tőle, olvasta-e az összehasonlitást az 1846-ik és mostani kiállitás közt?

„Olvastam az „E g y e t é r t é s"-ben — mondá, — hogy a boldogult apám által meglátogatott kiállitáson is ugy feltüntek e gyár készitményei, mint most. Jól esik, hogy egyes gyárak nemzedékről nemzedékre elismeréssel menzek át s csak az ily haladás által képzelem az ipar nagyságát."

A subáknál hosszasabban nézegette ifj. Sántha Sándor és Dékány László kecskeméti subait, kik e nemben a legkitünőbbet állitottak ki. A főherczegnek igen tetszettek e készitmények és sajnálatát fejezte ki, hogy nem találkozhatik e derék iparosokkal. A csoportokon végig menve, egész a butoriparig haladtak. Innen ebédre tértek.

Zichy a jury-pavillonba terittetett, de a főherczeg azt mondá: „Nem ülök zárt helyre, jobb lesz nekünk itt a publikum között" és a közönség körében terittetett egy asztalt, a maga, a főispán, a püspök, Nyáry és Zichy számára. Ez utóbbiak mind vendégei voltak. Ebéd alatt a főherczeg kedélyesen társalgott embereivel, sok jó adomát eresztett meg a honvédéletből és aranyos hangulatba hozta társaságát. A czigányok folyvást játszottak és pedig csupa magyar nótákat.

A borosztálynál bemutatták neki Oberländer Antalt, a borcsoport joviális igazgatóját, ki érdekesen magyarázgatott. A Prückler pezsgői előtt a következőket mondá a főherczeg.

„Hiszen mi is csak oly jó pezsgőt készithetnénk, mint a francziák, mert ugyanazon mód szerint csináljuk, a mint önök is tudják. No most megmondok valamit. Mikor a Champagneban négy évig nem volt termés, Napoleon udvara Magyarországból, Palugyaitól hozatta a pezsgőt. Ezt én tudom. Ha a franczia udvarnak jó volt nekünk is csak bevághat."

Egy bécsi likőrgyáros „nektárt" kinált a főherczegnek.

„Köszönöm, nem excedálok. Elég volt egyszer, akkor is k i t e t t e k a z u j s á g b a."

Koch Jakab devecseri kocsigyáros igen masszív kocsijai előtt kérdezősködött az árak után. Kochnak ezeket mondta:

„Az egyetlen mód, melylyel a külföldi ipart levághatjuk, ha minél olcsóbban dolgoznak. A mi jó, az csak jó, de a mi jó és olcsó, az már nagyban versenyez."

Érdekes jelenet volt Reitter váczi kocsigyáros kiállitásánál. Itt szakértőleg vizsgálgatta a főherczeg az összes kocsikat. — Egy Kepsz-féle zárható kocsi előtt kifejezte kivánságát, hogy szeretné a bezárást megnézni. Erre az „Egyetértés" tudósitója Patakit a „Loyd"-tudósitóját egy percz alatt betuszkolta a kocsika és rázárta a fedelet és midőn továbbhaladtak sem akarta a reportert kibocsájtani.

„Eressze ki azt a nyurgonczot, mondá, mert különben a „Loyd" nem kapna táviratot."

Az igy kiszabadult Pataki melegen megköszönte a főherczegnek a sajtószabadság ilyetén védelmezését.

Négy óra után a főherczeg eltávozott. Megigérte, hogy még egyszer eljön a „feleségével" főleg a gépkiállitásra, melyet ma nem nézhetett meg.

A város határáig Zichy és Havranek polgármester kisérte ki. Elváláskor Zichyt meghivta magához „égy heti pihenőre."

A felekezeti közép és felső iskolák feletti legfőbb felügyeleti jog.

(Vége.)

VIII. A tankönyvek irányában gyakorlandó főfelügyeletre nézve, az 1876 XXVIII. t. cz.-ben a népiskolai tankönyvekéhez hasonlö intézkedések állapitandók meg.

Kimondandó jelesen, hogy: joga van a vallás-és közoktatásügyi miniszternek a felekezeti közép- és felső iskolákban, — vált. tan- és vezérkönyveket (legyenek azok kéziratban vagy nyomtatásban — a hittaniakat mindazáltal kivéve —) a felekezeti főhatóságok utján bekövetelni s azokat oly szempontból: nem foglalnak-e magokban állam, alkotmány- vagy törvényellenes tanokat, megbirálatni; ha ilyeneket foglalnának magokban, azok használatát eltiltani, szüség esetén az állami hatóság illető közegei által azok összes példányait elkoboztatni; sulyosabb esetben azok szerzői és használói ellen a törvény rendes utján a bünfenyitő vizsgálatot megindittatni.

— IX. Ha valamely felekezeti közép- vagy felsőiskola, tanárai általában állam, alkotmány és törv.- ellenes szellemben müködnek s ez ellenében az illető felekezeti főhatóság utján orvoslás nem szerezhető; joga és kötelessége a vallás- és közoktatásügyi miniszternek, saját rendes vagy kiküldött közegei által, az illetékes törvényszék s kir. ügyészség közbejöttével megejtendő vizsgálat után, azon iskolától a vétkeseknek bizonyult tanárok eltávolitását követelni a felekezeti főhatóságtól, sőt ha a baj egyes tanárok eltávolitása által nem orvosolható, magának az iskolának egy időre, vagy végleges bezáratása iránt ő felségéhez előterjesztést tenni.

Az egyidőre bezáratni rendelt iskola vagyonai és alapitványai az illető felekezeti hatóság kezelése alatt maradnak s a jövedelmek is tőkésittetnek, mig az iskola ujra megnyitása ő felségéhez teendő előterjesztésre megengedtetik.

Véglegesen bezáratni rendelt iskola vagyonáról és alapitványairól, a menynyiben az alapitók vagy jogutódaik azokról az iskola megszünése esetére nem rendelkeztek, az illető felekezeti hatóság meghallgatása mellett a vallás és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére és az 1790/1 XXVI. t. cz. szem előtt tartásával, ugyan azon felekezet közoktatási czéljaira, ő felsége rendelkezik.

X. Ha az iskolai alapitványokról szóló (III. d) alatt emlitett érenkinti kimutatásokból az tünik ki, hogy valamely alapitvány hanyag vagy hibás kezelés, vagy a felekezeti felügyelet hiányos volta miatt, csonkulást szenved, vagy veszélyben forog, joga és kötelessége a vallás- és közoktatási miniszternek az iránt az illetékes felekezeti főhatóságtól felvilágositó nyilatkozatot kivánni be, s a baj elháritására önkormányzatilag tett intézkedésről jelentést tétetni magának: szükség esetében az ügyiratokat és számadásokat is bekövetelni, s ha a bajon a felekezeti főhatóság utján segiteni nem lehet, az ügy állásáról ő felségéhez előterjesztést és az orvoslás módja iránt javaslatot tenni.

— **BUDAPESTI HIREK.** — **A franicziakért.** A szerencsétlenül járt „Arrogante" hajó személyzete családjai javára aug 21-én előadás fog rendeztetni a nemzeti szinházban. — **A tisztviselők** tegnapelőtt kirándulást rendeztek Váczra. — **Szerencsétlenség.** Zimmermann Károly a magyar államvaspálya-társulatnál géptisztitó a gépösszekapcsolásnál a két lökhárító közzé jutott és életveszélyes sérülésekkel és borzasztó kinok között szállittatott a Rókus kórházba. — **Eltünt** egy 7-ik gyalogezredbeli főhadnagy. — **Tegnap este** a kikötő hidról egy elegáns öltözetü fiatal nő a Dunába ugrott.

A Tiszaszabályozás és a szegedi válság.

Herrich Károly, miniszteri tanácsostól.

VI.

„Mely uton érhető el ez? volt az egyszerü kérdés."

„Tán csupa átvágások által? nem, felel a tudomány."

„Vagy csupa csatornázás által? nem, felelte a technika."

„Töltések által? bizonyosan, mert ez világkezdet óta máig a legbiztosabb védeszköz."

„Tehát ne legyenek átvágásaink és csatornáink. Sőt inkább, csak helyes sorozatban. Első czél a roppant ártér kiszáritása, ez pedig csak töltések által történik legegyszerübben, leghamarább és legolcsóbban. Töltéseknek ez átvágások és csatornák mellett is készülni kell, s azért a töltésezés a szabályozás alfája. De ne véljék az érdekeltek, hogy ezen elv egész makacs szigorral állittatott volna fel akár melyik tervező által, sőt a folyónak kijavitása hol kivántatik, töltések és átvágások egyesült használatával javasoltatik."

És ez az, miben némi különbség létezik a Paleocapa Péter és néhai Vásárhelyi Pál tervei között, kik mindketten átvágásokon és töltéseken javasolják kezdeni a szabályozás

---

A „DEBRECZEN" TÁRCZÁJA.

Egy halálra itélt naplója.

Lajos Napoleon titkos emlékirataiból.

(Folytatás.)

Ama gondolatképek mindig távolabb-távolabb futottak, mig végre könnyü mulékony árnyékokká váltak, s csakhamar teljesen megszüntek.

Alig telt el ekképen B** városkába érkezésem óta hat hónap; már testben és lélekben megujulva, s erősbülve érzém magamat. Kedélyem ama fokát érte el ismét a nyugalomnak, mely minden cselekményeink végezését, bizonyos megelégedettséggel, bizonyos kényelemmel engedi teljesitenünk, s a mely a világtól függetlenül s elzártan, tehát annak befolyásaitól is ment levén, mi által sem zavartatik meg.

Ily kedvező viszonyok alatt, lelkitevékenységem szabadabb, tágasabb irányt kezdett venni s megujult erejéhez mért hatáskör felé igyekezett törekedni. Visszatekintettem a multra, megbiráltam a jelent s tanácskoztam magammal a jövő felett, mig végre egy gondolaton állapodtam meg, mely hasonló alkalommal már előbb is czélja volt elmélkedéseimnek.

Elhatározám, hogy fél évet a jogi tanulmányaimnak ujabb megkezdésére szükséges előkészületekre szánok, és aztán Bolognába megyek. —

Bátran fogtam a dologhoz. Már szorgalmasan dolgoztam nehány hétig, midőn mulatságból kis kirándulást tettem a városka környékén.

Korán reggel volt, midőn elindultam. — Épen akkor jött fel a nap s nagy tüzlaptaként tündökölt az illatos azurkék égen. Ezer meg ezer madárka zengedezé vidám reggeli dalát, a virágzó sürü lombos cserjéken, melyek között lassan haladtam tovább, s láthatólag jobban s szabadabban emelkedett kebelem, azon teljes lélekzés közben, melylyel a tiszta, balzsamszerü léget, kényelmesen beszivhattam. Régóta nem érzém oly jól magamat, oly megnyugodva s elégedetten, mint e reggelen.

Utamat a vidék egyik völgye felé irányoztam, mely mint előbb bizonyos alkalommal hallottam, különös figyelemre méltó, azon ellentétnél fogva, melylyel ott a természet leggyöngédebb és legborzasztóbb tájképeket nyujt, s melyet ennélfogva nemcsak a legtöbb utas meglátogat, hanem a szomszéd falvak lakosai is mezei kirándulásaik legérdekesebb pontjának tartják.

Midőn körülbelől két óráig haladtam egy keskeny a legbujább növényzet által árnyalt uton; a szelid, festőitáj, hirtelen más, idegenszerü jelleget öltött. Sötét vadgesztenye fasor vezetett egy ingoványos rétségen keresztül, melynek legszélső végén, tágas félkör alakban magas sziklahegy terjedt el, sötét felhő láncolatként, melyhez csak egy óra mulva érkezhettem.

Egy mély ut, mely odább több ágra és irányba oszlik, vezet ezen, mintegy uj világ belsejébe. Néhány lépéssel fekete kietlen pusztaságban van az ember; ama zürzavarnak hátramaradott részében, melyből a világ keletkezett. Köröskörül minden csupa kőszikla, kiaszott fü, törpe fák, barlangok, melyekbe napvilág még soha be nem hatolt. Sötét, vad folyam rohan tajtékozva és süvöltve a magas hegyes kőtömegről, a homályos hegynyilásokba, s a hófedte szirteken, ezer meg ezer ragadozó madár fészkel, melyek időnként vad, idétlen hangu krákogásaik által szakitják félbe a mély, irtózatos csendet.

Ha e vadonban, — körülbelől fél óráig egyenes irányban halad az ember, néha-néha a sürü lombos gajjak között keresztül tört napsugárt is pillanthat meg. A szürke sziklahasadékok moha, elevenebb szint vesz magára. Imitt-amott egyenes erdei virág diszlik, és az egész felett tisztább világosság kezd terjeszkedni. Magasabbak, nyulánkabbak lesznek a fenyvesek; a keskeny mély ut mindig szélesebbedik, s lapossabbodik. Mig végre magas, komor kapualaku sziklanyiláson keresztül, szabad paradicsomszerü vidékre lépünk.

A természet itt is legnagyobb mértékben egyeztetett össze mindent, mit csak legszendébb, leggyöngédebb alakban, szépet és magasztosat nyujthat. Az egész térség, mely a néző előtt nagy kertnek látszik, tágas, nyugot felé lassan mélyedő völgy, melynek közepén csendes tó terül el.

Jobbra, gazdagon mivelt dombok vonulnak el, balra pedig szétszórva fekszik nehány gyönyörün épitett, legkülönfélébb növényekkel körülvett major, melyeknek fehérre meszelt kéményeiből, vékony kékes füst emelkedik fel a tiszta légkörbe.

Körülbelől 200 lépésre oldalvást a tó felé, egy ős, régi apátság szürke tiszteletreméltó romjai állanak. A góthszerüen épitett ablakok, a magas bolthajtások, a mohával benőtt, az idő által megbarnult oszlopok — bár félig minden romban hever — tiszteletet parancsoló felséges látványt nyujtanak. Egyes melléképületekből már csak a legutolsó töredékek láthatók.

E romok voltak főképen, melyeket, mindenki, első pihenő helyéül választott e vidékre rándulása alkalmával. Csak miután keresztülvándorolt az apátság belsején, és egy óráig megpihent az összedült termek egyikében, — csak azután lépett ama majorok egyikébe, hogy üditő mezei eledel által a hazatérésre ujabb erőt szerezzen.

Már több termet megtekintettem a romok között, s épen egy meredek, kényelmetlen lépcső keskeny hágcsóin mentem lefelé, mely egy boltozott teremből a mélyen fekvő, még megiehetős jó karban levő kertbe vezet, midőn hátul, az elhagyott teremben lépteket hallottam. Egy dombtetőre siettem, melyről egy kerek, borostyán által teljesen fedett ablakon keresztül a terem egy részét belátni lehetett s két hölgyet pillanték meg, egy nagy becses kép nézésébe merülve, mely az ablakkal átellenben levő fülkébe volt elhelyezve. Miután arczukat nem láthattam, de ők engemet, midőn megfordultam észrevehettek, azonnal elhagytam a dombtetőt ismét, tovább haladtam a kerthelyiségbe. Itt egy nagy kőmedencze mellett időztem nehány perczig, mely egy összedőlt szökőkut medrét képezi. Akaratlanul is arrafelé tekintettem.

(Folyt. köv.)

munkáját azon eltéréssel, hogy az utolsó az átvágások sikerére helyezi a fősulyt, s ezért 101 átmetszést, az első pedig a töltésekre, s ezért csak 15 átvágást ajánl, átengedvén a többieknek megtételét akkorra, midőn a töltések közé korlátolt folyó első teljesebb munkálkodásaiban biztosabb utmutatást adand az átvágások pontjaira nézve.

Az előadottakból méltóztatnak látni tisztán, világosan és határozottan, hogy a tiszavölgyi közp. választmány, az érdekeltség főtényezője egészen tájékozott volt és legkevésbbé volt tétovában, hogy mit tegyen, mire határozza el magát. Azok, kik azt képzelik, hogy Vásárhelyi terve megbukott s Paleocapa terve lett már kezdetben vakon kitüzve, nem tudják mi történt — mivel már 1846-ban részint megkezdődtek Tokaj felett az átvágási munkálatok, részint pedig az előmunkák folyamatban voltak.

De a mai korban csak azok tudják mi volt Magyarország 1848 előtt, kik már a 60-as kort megérték vagy hozzá közel állnak — s csak azok képesek méltányolni azon óriási föladat nagyságát, hogy oly viszonyok, oly kiváltságok mellett, minővel birtak egyes birtokosok, megyék és városok, mint merészkedett valaki viz- és kisajátitási törvények nélkül oly vállalatra, minő a tiszaszabályozás, vállalkozni. Gr. Széchenyi érezte a feladat terhét, s nehézségeit nem is a tervekben látta — de a végrehajtásban. Lángesze, mielőtt a munka megindult, nyilatkozott egy, ma már elfeledett, talán nem is ismert munkájában, melynek czime:

„Véleményes jelentés a tiszaszabályozási ügy fejlődéséről. 1838 jan. 30-án. Itt a többek közt ezeket mondja:

„A társulat igazgatás gépezete nélkülözi a rendezés, az igazgatási egységet, mely csak akkor volna meg, ha a központi választmány állandóan működő s együttlevő testület volna, s az a végrehajtást egy kézben központositaná. E rendezést azért is szükség a törvényhozásnak figyelmébe venni, hogy megbirálja vajjon a társulat kormányzási rendszere olyszerü-e, melynek kezelésében a közállomány is megnyugodhat, s ha nem, miután a társulat a törvényhozás által annyi oldalról tettleges részvéttel is gyámolittatni akar, melyek azon garantiák, melyek mellett az ország tettleges részvéttel is járulhat a társulat czéljaihoz a nélkül, hogy a kezelést közvetlenül önmaga venné át.

Nem szükség fejtegetnem, mennyire függ a siker a végrehajtási s igazgatási mód helyes rendezésétől, és ki kell mondanom azon meggyőződésemet, miszerint a közállomány csak azon feltétel alatt adhatja meg a hitelezési s jótállási segélyt, s tarthatja meg a társulat működését is, ha folytonos őrködése mellett biztosittatik a felől, hogy a társulat kezelése mind egyeseknek mind a köznek nyereséget hoz, hogy az érdekösszeütközésből keletkezhető bonyodalmak felbomlást és káros következéseket nem vonnak a közre nézve maguk után; s addig mig a társulat saját s a közállomány érdekében erélylyel, helyes takarékossággal s megkivántató sebes sikerrel működik.

Itt van tehát helyén tüzetesen szólni azon rendszerről, melynek alapján most és jó ideig még kell, hogy hazánkban kifejlődjenek a folyó-rendezések.

E részben az 1840-ki törvényhozás megnyitotta az egyesületek utját, melynek alapján keletkezett a tiszavölgyi társulat is. Azonban épen ezen társulat eddigi munkássága bizonyitja azt, hogy a közállomány segedelme s közbejötte nélkül az ilyszerü egyesület nem bir még a fenállhatás s siker minden bizonyitékaival.

Másfelől az 1842-ik és 1844-ik évben munkálkodott országos választmányok a folyók rendezésére egyenesen országos kezelést ajánlanak, mely az egyes érdekeltek beavatkozását teljesen kizárja.

Már most e kettő közül a választás ezen országgyülés feladata.

Vannak csalhatlanul mind e két rendszernek előnyei, s vannak káros oldalai is. Mert ha az ország kezelése alá adatnak a folyó-rendezések még fölmentési tekintetben is akkor

1.) A felelősség elvében lel az ország elég biztositékot arra, hogy a végrehajtás hatályát teljesen erős lábra állitsa s biztositsa.

2.) Az ügyvitel egész hatalma kezében levén, ugy vezetheti a folyó-rendezések munkáját, azaz oly mértékben s oly pontokon a beruházásokat, hol a status egyéb czéljai legsürgetőbben követelik.

3.) A helybeli s magán-érdekektől elvétetvén minden beavatkozási tér, azok nem hathatnak zsibbasztólag, vagy épen gátlólag a végrehajtásra, s az ügy kifejlődésére.

4.) A végrehajtandó munkák sorozatában a közczélokat előmozditó munkák mindig előtérbe lépnek s elsőséggel birnak. Ellenben

1. Nélkülözi az országos kezelés e vállalatnál, mely épen nem iparvállalat s czélja nem nyereszkedés, részesei nem önkénytesek, az érdekeltek folytonos őrködését, mit csak igen költséges hivatalnoki gépezettel pótolhat ki.

2. Mig a közállomány viseli az érdekkifejtés minden gondjait, az egyesek szorgalma szunyad; minden csak a közállományra támaszkodik; a lendületet nem a kifejlett érdeklet adja meg, s e miatt nem fejlődhetnek a dolgok helyes sorozatban.

3. Vannak sok oly teendők a folyórendezések közül, melyek a statusra nézve alárendelt fontosságuak, melyeket következésképen egyedül magánérdek s szorgalom állithat ki; ezek is a közállomány terhére esnek, mert megszokja a nemzet mindig s mindenben csak a közállomány erejét venni igénybe.

4. Ha minden vállalat végrehajtását csak a közállományra bizzuk, annyira megszaporodik teendője, s annyira megnehezittetik a közmunkák igazgatóságának állása, hogy mig a részletek ezer gondjai foglalják el, a közállomány nagyobb érdekei szenvedhetnek hátramaradást.

Többet lehetne még felhozni mindkét rendszer mellett s ellen, miből kiviláglik, hogy az volna sajátszerü körülményeink közt a leghelyesb intézkedés, ha a két rendszert, olykép lehetne kapcsolatba hozni, hogy mennyire lehet az előnyök mindkettőből megtartassanak, a balkövetkezések eltávolittassanak. És én ugy vagyok meggyőződve, hogy a feladat nehéz ugyan, de nem lehetetlen. Minden attól függ, hogy a közállománynak azon joga határozottan s világosan fenntartassék, miszerint semmi tudtán kivül ne történhessék és az a társulat ügyeibe egyenesen s határozólag befolyjon, valahányszor ezen beavatkozást a kényszeritő szükség mellőzhetlenné teszi. És ez távol legyen, hogy a társulat szabad működését korlátozza, sőt inkább a közállományi erő, mely támogatja a társulatot, egyedül képes működésének megszerezni a kellő tekintélyt s szilárdságot. Ha azonban a társulat önmagában bomlásnak indulna, vagy czélellenes eljárásával mind saját, mind a közczélokat veszélyeztetné, létezni kell egy hatalomnak, mely közbelépjen, s mely az ügyet megmentse.

Sz.-Dobokamegyei orsz. kiállitás.

— A „Debreczen“ eredeti tudósitása. —

Deés, jun. 23.

I.

Minda mellett, hogy ezen tárlatra való jelentkezésre határidőül még csak szeptember hó 1-seje van tüzve, már is tömegesen jelentkeznek a kiállitani szándékozók. Ezen ténynyel bebizonyul az, hogy sokan vágynak a kies Erdélylyel megismerkedni, s illetőleg a vidék lakosaival produktumaikat megismertetni. Eddigelé egy sajátságos jelenség tapasztalható, hogy t. i. a külföld s közelebb Osztrákország ugyanesak jobban siet magának helyet biztositani, mint saját hazánkbeliek.

A buzgólkodást főleg a bécsiek részéről tapasztalhatni, a honnan már eddig is nem várt mennyiségben történnek tényleges bejelentések kiállitási helyek bérlésével. Igy a többek közt fölemlitem a következő bécsi kiállitókat: Röszler Ágost professor küld rajzasztalokat, Timmel János gyáros liqueuröket, képviselve lesz Hiller Pál és társa gyára, Blaschek Jakab müasztalos munkája stb. stb. Prágából Reif József szépmüvészeti árukat küld stb. stb. miről máskor és különösen a kiállitás alkalmával bővebben szólunk. Egyébiránt a Királyhágóntuli rész sem vádolható indolentiával épen, mert bizony számos jelentkezés történik innen is, a budapestiek közül felemlitjük Valser Ferenez harangöntő és géppyárát, Moczink Lajos borszesz és mustárgyárát, aztán a vidékről Temesvárról Gerger Eduárd távirdai főhivatalnok, 50 db. microscopiai praeparatumot, Zilyomról a hires Takács czég küld cseréppipákat, képviselve lesz Szegszárd (Ferdinand Béla borok), Lőcse, Árad, Nagy-Becskerek, Pozsony, Mármaros-Sziget, stb. stb. sőt még Debreczen is, a honnan a már is országszerte igen jóhirü ifj. Csáthy Károly könyvárus képviseltetendi disses üzletét.

De van sok, nagyon sok város, a mely aludni látszik, a többek közt az intelligens N.-Várad is, mely példát vehetne az innen sokkal távolabb eső Kassától, melynek ipar- és kereskedelmi kamarája igen dicséretes mozgalmat inditott meg, hogy városában és környékén a részvétet felköltse.

Az meg már természetes, hogy Erdély minden zugában megindult a készülődés. A kitünően magyaros Kolozsvár egész ügyszeretettel karolta föl a czélt s hisszük, hogy buzgó müködésüknek fényes eredménye leend, nem különben járnak el Brassóban, hol a mozgalom élére az ipar- és kereskedelmi kamrák állottak. A jelentkezett Kolozsváriak közül kiemeljük: Duhony János kárpitost, Frink Kiss Jánost (üveggyár), Zsigmond testvérek (mümalom), továbbá a zsobokai márványgyár, Horváth Károly müfazekast Lekenczéről, Gulter Oszkár fényképészt Beszterczéről, gróf Kornis Miklós uradalmát Baczáról, báró Kemény Károlyét szt.-Margitáról, a Kendi-Lonait, Hügel K. szászrégeni mümalmát, br. Kemény György tordai főispán a torockói vaskövet, (melynek 75% vastartalma van) és tordán bőripar valamint a torockói vaseszközöket fogja mint kiállító bemutatni stb. stb. ugy lesz itt minden, számtalan női munka, gazdasági-, termény-, házi-szöveti tárgyak (némely piros képü katrinczás oláh fáta csakolyan ügyes ám ezek készitésében, mint az aranyszinü málé-kenyérsütésben.*)

*) Málé: kukoriczának ez a neve e vidéken.

— VIDÉKI HIREK. — **A pázmándi temetőben** tegnapelőtt állitották fel az emléket Horvát Endre hamvai fölé. — **Komáromban** kereskedelmi egyesület alakult. — **A villám** egy felső-bodrogi őrházba lecsapott, s az egész családot agyonsujtá. — **Szerencsétlenség.** Mező-Sasonа a renoválás alá vett toronyról egy fiatal ácslegény lezuhant. Esés közben jobb karja darabokra tört s másnap meghalt. — **A rosz sógor.** Henczidán két vályogvető czigány összeveredett, a verekedés következménye nagyon végzetessé vált az egyik czigányra, Hendre Mátyásra, mert a kapott ütlegek következtében meghalt. A tettes, ki sógora volt, ugy megijedt tettének következményétől, hogy megugrott a faluból s azóta nem találják.

UJDONSÁGOK.

*** T. előfizetőinket felkérjük, hogy előfizetéseiket mielőbb megujitani sziveskedjenek. Egyszersmind a hátrányokat mulhatlanul beküldeni kérjük. nehogy e hó végével a lap küldését beszüntetni legyünk kénytelenek.**

*** Br. Edelsheim Gyulai** tábornok a cs. k. közös hadsereg magyarországi ezredeinek főparancsnoka tegnap óta városunkban időzik, s a mai napon tartotta meg az itt állomásozó katonasággal a nagy hadgyakorlatot az uj lóvásár téren.

*** Esküvő.** Ma esküdtek egymásnak örök hüséget a helybeli izr. imaházban Rosenfeld Jakab kedves leánya Etelka kisasszony és Mihelffy József nagyváradi kereskedő. Áldást kivánunk a frigyre!

*** A helybeli ipariskola** ez évi zárvizsgája tegnap tartatott meg a főiskolában, valóban szép eredménynyel. Jelenvoltak a vizsgálaton Kiss József ker. tanfelügyelő; Beke Mihály városi kiküldött, továbbá az iparegyletek részéről többen, s mindnyájan a legnegyobb megelégedéssel távoztak el a vizsgálat befejeztével, a midőn Kiss József tanfelügyelő buzditó szavakat intézett a tanárikarhoz és a növendékekhez, utóbbiakat ösztönözvén szorgalomra, előhaladásra. Felemlitjük ez alkalommal, hogy az iparos tanonczok rajzvizsgája jövő julius hó 6-án leend.

*** A helybeli** lövésztársulat folyó junius 29-én vasárnap délutáni 4 órakor a nagyerdőn a lövölde termében tisztujitó közgyülést tart, melyre a tagok meghivatnak.

*** Br. Edelsheim Gyulay** mint egy fentebbi ujdonságunkban irtuk, városunkban időzik. Miat értesitenek, a „Bika“ vendéglőben van szállva, a mit mi végtelenül sajnálunk, mivel igy alkalma nyilik egy magas rangu urnak meggyőződést szerezni, hogy Debreczen városának mily szánalmas állapotban levő vendéglője van. Rösteljük már valóban annyiszor szót emelni ez ügyben, szeretnők az egészet átadni a feledékenységnek, de nem lehet; a város közepén lévén a botrány tárgya, arra jár kél a közönség, szemünk előtt van folyvást, s igy önkéntelenül rá kell térnünk s óvást emelnünk az eljárás ellen, mely a város s igy a lakosság érdekével üzetik. Mintegy százezer forint van befektetve már az épületbe, s mi áll előttünk? egy rom, mely a rondaság fészke, a patkányok tanyája — semmi más! S azt hiszed nyájas olvasóm, hogy felszólalásunknak, néha kifakadásainknak haszna van? Csalódol; az illetékes közegek, ha olvassák sorainkat, fltymáló mosolylyal kisérik azokat, s mitsem hajtanak reá, mert ők ugy vannak meggyőződve, hogy belőlünk az ellenzékieskedés viszketege szól, sőt ki vagyunk téve annak, hogy hivatalos lapjuk holnap már „támadás“-nak declarálja jelen soraiukat „a tisztviselői kar“ ellen. — Természetes, van aztán olyan, a ki elhiszi, sőt olyan egyének is vannak, kik határozottan minket okolnak a bajért, a miért „bizgatjuk“ a dolgot, mint magukat kifejezni szeretik. — Szó a mi szó, járjatok be minden földet, s bizonyára nem fogtok akadni a „Bika“ vendéglőnek párjára.

*** Esküvő.** Ma délután vezette oltárhoz Szabó Gábor kir. alügyész a szép és kedves Balázsy Ilona kisasszonyt. Kisérje az ifju pár frigyét boldogság!

*** A Soldosné-féle ügy** immár a mai nappal véget ért; Mándoky sürgönyt küldött polgármester urnak, hogy hát belenyugszik az egyesület, miszerint Soldosnénak a szinház nehány előadásra átengedtessék, e tárgyban tehát a városi tanács ma határozatot hozott, mely szerint Soldosnénak a szinház előnyös feltételek mellett 2, esetleg három előadásra átengedtetett. Jövő szombaton lesz az első előadás.

*** A „Magyar Lexicon“**, eme kitünően szerkesztett encyklopediának 30. és 31. füzete megjelenvén, ezzel a mü 3-ik kötete is befejeztetett.

*** „Kis Doromb“** czimmel Erdélyi István nyomdász által egy lap küldetett be hozzánk ma, mely valóban a legnagyobb megbotránkozást keltette föl bennünk. „Mulattató vegyes tartalmu lap“ van a czim alá nyomtatva, a lap tartalma mégis nem képez egyebet, — mint személyeskedést, a legtrágárabb élezeket, a mely pedig soha nem lehet feladata a sajtó egy képviselőjének sem. A különböző czikkek álnevek alatt kizárólag egy személy ellen intézvék, már pedig nincs csunyább annál, mint valakit orv-módra támadni meg. Nyilt legyen az ellenség, hogy a sértett fél szembe szállhasson vele, és a közönség is tájékozva lehessen a támadó felől. Sajnáljuk valóban, hogy Debreczenben mai napság a kenyérkeresetnek ily nemét is igyekeznek kiaknázni némelyek, pedig hát volna tisztességesebb ut is, különösen pedig az irodalmi téren, melyen becsületes kenyérhez jutni lehetne. Ezeket egyszermindenkorra kötelességünknek tartottuk elmondani.

*** A szivattuzyási munkálatokról** Szegedről a következőket jelentik: Csekajnál az elzárást már berégezték; szivattyuk működnek tegnap déltől, apadás csak 2 cm. különbözet a kül- és belvizek közt 2 cm; a munkálatokat a miniszterelnök megtekintette, felülvizsgálatra kiküldött bizottság működik. Ma (jun. 24) d. e. személyes előterjesztést tesz a közlekedési miniszter előtt.

*** A magyar hirlapirók** Budapesten a „Figaró“ cz. párisi lapnak azon alkalomból, hogy a szegediek javára rendezett párisi ünnepélyben a vezérszerepet játszotta, köszönő feliratot küldöttek. A köszönő felirat azonban még mindezideig nem érkezett meg Párisba, mert mint a budapesti postaigazgazgatóság értesül, a postán küldött csomagot Németországban visszatartották, s mindaddig a határon nem engedik át, mig bizonyosságot nem szereznek arról, hogy mit tartalmaz a csomag: Vajon a qualificálhatlan eljárás nem merénylet-é a fennálló nemzetközi szerződés ellen?

*** Husárak** megállapitva s bejelentve 1879. évi jan. 25-től jul. 2-ig következők: 42 kr. Rácz Lajosnál pfia-uteza, Szilágyi Gábornál szent-anna-utcza. 44 kr. Szentessy Istvánnál szent-anna-utcza 2156. sz. a., Rácz Györgynél várad-utcza 2121., rózsatér 6. sz. a., Gyarmati Jánosnál sirály-uteza. 46 kr. Magyar Gábornál czegléd-u. 55., hagymatér 10., csapó-utcza 414. szám alatt, Gyarmati Istvánnál mester-utcza 1442., varga-utcza 2238. sz. a., Nagy Mihálynái csapó-utcza 794. sz. a. s végre Gyarmati Jánosnál mester-utcza 1112. sz. a. — Minden többi mészárszékekben pedig 48 kr. Debreczen, 2879. jun. 25. Debreczen város kapitányi hivatala.

— Folliczitált jótékonyság. A londoni irodalmi kongressus legutóbbi banquettjén több tag járult 2—2 száz frankkal a társulat alaptőkéjéhez. Fölállt egy angol is, s igy szól: „én tizezer frankot adok.“ Zajos éljenzés tört ki erre minden oldalról, mint angol: „Ha éljenzést érdemlek — mondá — akkor 25 ezret adok.“ S van a ki az angliust jégcsapnak mondja!

Felelős szerkesztő: **Péter Gábor.**
Főmunkatárs: **Grünvald József.**

Előleges jelentés.

Kiss és Pizi erőművészek társasága

értesiti a nagyérdemü közönséget, hogy kitünően szervezett társaságukkal Debreczenbe jövén, nyári körüket a czegléd-uteza végén állitják fel, a hol is az előadások körülbelől jövő szombaton junius 28-án fognak megkezdetni. A városi t. közönség sokkal jobban emlékezik még e társulat kitünő előadásaira, semhogy azokra a figyelmet bővebben felhivni szükséges volna.

(192.)

IGÉRVENYEK

Hitelsorsjegyekre csak 4½ ft és bélyeg | Bécsi sorsjegyekre csak 2½ ft és bélyeg

Kettő együtt csak 6½ frt és bélyeg.

Főnyeremény **400,000 frt.** Főnyeremény

HUZÁS JULIUS 1.

A „MERCUR“

váltó-üzlet kiadóhivatala csak Bécsben, Wollzeile 13.

Ch. Cohn. (176.)

Grand Hotel National

Béca, Taborstrasse 13.

Ezen kedvező helyen fekvő, jó hirnevü, és a kor kivánalmainak teljesen megfelelő **szálloda** ajánlja szobáit, valamint készleteit a legolcsóbb árban.

F. M. Mayer
bérlő.

(171.)

Párisi világkiállitás 1878.

2 arany érem gőzmozdonyok és cséplőgépekért, diszokmány uti mozgonyokért és több más dijjal.

MARSHALL SONS & COMP. LMTD.

gazdasági gépgyárosok GAINSBORUCHT (Angliában) BUDAPEST, váczi-körut 72-ik uj szám.

Tisztelettel meghivják raktáruknak. u. m.:

GŐZMOZDONYAIK. nagyobb tüzszekrénynyel, szabadalmazott Expansiv-Excenterrel, előmelegitővel, szabadalmazott szalmafütési készülékkel vagy anélkül; legujabb szerkezetü CSÉPLŐGÉPEIK elkészitő művel és az eddigi minden tekintetben czélszerünek bizonyult s általában kitünőnek elismert üszögtisztitó-készülékkel, őrlőmalmaik stb. megtekintésére.

Marshall Sons et Comp. Lmtd.

a t. cz. közönséget mielőbbi megrendelésre felkéri, hogy a közelgő cséplési idényre, minden kivánságnak pontosan megfelelhessenek.

Képes árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve.

(162.)

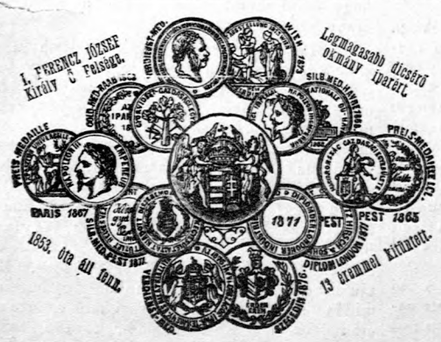

HIRSCH IGNÁCZ ÈS FIAI

HADSEREGI-SZÁLLITÓK,

kir. szabadalmazott

vizmentes takaróponyva- és olajgyára BUDAPESTEN,

ajánlja legjobbnak elismert mindennemü

vizmentes takaróponyva gyártmányait

az áruknak szabadbani betakarásához, a tiszt. forgalmi-társulatoknak, gazdász uraknak, gépgyárosoknak, szállitók és hajósoknak; továbbá vászonernyőket kettősfonalu vitorla-vászonból terménybetakaritáshoz, legjobb minőségü gabnazsákokat, valódi pugliosi faolaj és magyar kenőolajat (savmentesitett repczeolaj); legjobbszerü állott lenolajat, a legolcsóbb gyári árakon. Árjegyzékek bérmentve.

Iroda és raktár: VII., király-utcza 11. Gyárak: VII. Rottenbiller-utcza 33.

Kiadó tulajdonos: JENEY JÓZSEF.

Debreczen, 1879. nyomatott Tiszai Dániel örökösei könyvnyomdájában.